

Poštovane,

Pre svega želimo da Vam se zahvalimo na ukazanoj šansi da Vam predstavimo bar deo naših ideja i našeg programa. Takođe, pozdravljamo velike napore koje ste uložile tokom pomenutog istraživanja i promocije njegovih rezultata, te time nastavile višegodišnje apelovanje nevladinog sektora usmereno na vlast i ministarstvo zdravlja, ukazujući na poražavajuće stanje u srpskim porodilištima i ponižavajuća iskustva žena u trenucima kada postaju majke i rađaju nove stanovnike Srbije.

Polazeći od vizije *Saveta za brigu o porodici* da će „*Porodična politika postati vodeća državna politika, a porodica, moralno i ekonomski - na prvom mestu u društvu Srbije*“, veliku pažnju posvetili smo i planiranju aktivnosti vezanih za ovu problematiku.

Naime, nije tajna da se već godinama unazad više od 50% porodilja u Srbiji žali na loš tretman, koji je sigurno realno i veći, jer ne smemo prevideti veliki broj neobrazovanih žena koje često imaju viši stepen tolerancije kad je u pitanju situacija u porodilištima, zbog toga što ne znaju koja su im prava, šta im pripada, te prihvataju loš tretman od strane osoblja i nasilnu komunikaciju kao normalnu.

Jasno je da je kvalitet nege majki i novorođene dece ispod standarda, posebno kada je u pitanju informisanje, komunikacija, poverljivost i uopšteno holistički pristup nege trudnica i porodilja.

Vezano za odgovor na Vaše pitanje, u samom pristupu u rešavanju problema u srpskim porodilištima, ne smemo zaboraviti problem ishrane, koji je izražen u tolikoj meri da su trudnice i porodilje gladne i žedne, jer su neretko na parčetu hleba i komadiću salame. Upravo iz navedenih razloga, u rešavanju ovih problema treba imati multidisciplinarni pristup, jer briga o porodici, kao i pomenuti problemi obuhvataju nadležnosti Ministarstva zdravlja, ali i Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

U cilju poboljšanja stanja u porodilištima u Srbiji, potrebno je da nadležno(a) ministarstvo(a) formira radnu grupu u koju će uključiti članove NVO sektora u cilju izrade programa za poboljšanje i ujednačavanje prakse pružanja zdravstvene zaštite u svim porodilištima, a u skladu sa preporukama SZO i UNICEF-a, koji bi poboljšali uslove majki i beba.

Ovakav program, po našem mišljenju, morao bi da obuhvati 4 ključna segmenta:

1. Novi savremeni Pravilnici ishrane u porodilištima (uz pojačan zdravstveno-inspekcijski nadzor),
2. Unapređenje prakse u porodilištima uvođenjem protokola i standarda u skladu sa evropskom praksom i preporukama SZO i UNICEF-a; Uskladjivanje protokola u porodilištima sa najsavremenijim i najhumanijim postupcima; Donošenje Pravilnika o obaveznom informisanju trudnica i porodilja pre bilo kakve intervencije; Definisavanje

postupka prijavljivanja prekršaja zaposlenih i izrada plana motivacije trudnica i porodilja da prijavljuju prekršioce.

3. Definisane pravila ponašanja zaposlenih u porodilištima (zabrana vređanja i ponižavanja) i kaznenim odrednicama u slučaju njihovog nepoštovanja; Uvođenje obaveze da zaposleni na radnom mestu u svakom trenutku moraju imati bedž s jasno napisanim imenom i prezimenom i zvanjem; Izrada i uvođenje obaveznog Programa stručnog usavršavanja zaposlenih u porodilištima (doktora, babica i medicinskih sestara) u oblasti nenasilne komunikacije, emocija i potreba trudnica i porodilja
4. Javne nacionalne kampanje za podizanje svesti žena o njihovim pravima; bolje informisanje i edukacija trudnica kako o samom toku porodjaja, tako i o intervencijama i njihovim rizicima, pogotovo o njihovim pravima na odluku.

Ako uzmemo u obzir da danas u skoro svim porodilištima u Srbiji postoje apartmani u kojima za cenu od 4.000 do 15.000 dnevno svaka porodilja ima svoje kupatilo, savršenu negu i ljubazno osoblje, dolazimo do zaključka da se sve, kvalitetno i humano, već sprovodi u Srbiji, ali da ima cenu i nije pristupačno svim građankama Srbije.

Do ovakvog raslojavanja i diskriminacije među porodiljama, dovela je ekstremna tolerancija nadležnog ministarstva u dozvoli u širini definisanja „vanstandardnih usluga“. Upravo ovakav tretman u većini porodilišta, gde je samo ulazak besplatan, oduzima ženi pravo na besplatnu epiduralnu anesteziju i prisustvo oca na porođaju, koji se u Srbiji, uz ljubaznost i humani pristup medicinskog osoblja mogu kupiti i platiti jedino u sklopu iznajmljenog apartmana po prosečnoj ceni od oko 100 eura dnevno, te su pristupačni jako malom broju žena.

Ulaskom u Skupštinu moći ćemo da koristimo sve nadležnosti i da utičemo kroz *Odbor za zdravlje i porodicu* i učestvujemo u raspravi svakog novog zakona, njegovoj izmeni ili dopuni, a koji će doprineti dostizanju gore navedenih ciljeva i „*poboljšanju tretmana trudnica i porodilja*“ kao i tome da „*porođaj bude dostojanstveno, a ne traumatično iskustvo*“ velikog broja srpskih majki.

*Društvena solidarnost i briga o potrebama svih, bez obzira na uzrast, pol ili bilo koju drugu različitost, jesu naša Misija na putu ka ostvarenju boljeg života. Pored zastupanja interesa porodica u Srbiji, mladih i dece, omogućiti svakom građaninu, da svojim neotuđivim pravom, suvereno učestvuje u odlučivanju i izgradnji svoje budućnosti.*¹

S poštovanjem

Za preporod Srbije- prof.dr Slobodan Komazec

*Milena Tadirović,
predsednica Saveta za brigu o porodici*

¹ *Misija Saveta za brigu o porodici stranke Srpski preporod*